

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewthy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlik

Nem lesz háboru... Skutari kiürítése.

Nincs területi kompenzáció. — Skutari kiürítése. — Nikita újabb trükkje. — Nincs területi kompenzáció. — A kárpótlás. — A nagykövek értekezlete.

Elmarad a katonai expedíció.

A Balkánon most már csak a nagyhatalmak határozatának perfectuálása van hátra. Nikita király kénytelen-kelletlen kiürítette Skutari, amelybe a nemzetközi flotta legénysége vonult be. Nikita azonban nem tud megbarátkozni ezzel a kitessekeléssel s legalább a veszett fejsze nyelét akarja megszerzeni. Mint hírlik, a Skutari alól elvonuló csapataival most Meduát akarja megszállni. A hatalmak azonban Nikitának ezt a tervét is megünnözik, mert nemzetközi különítményt szállítanak partra a fenyegetett Meduában.

A hatalmak külügyminiszterei most az albán kérdés végleges elintézésén dolgoznak. Csak a széles konturokat jelölik meg a külügyminiszterek, a részletes terv kidolgozását ez alkalommal is a londoni reunióra bízzák.

Ugy hírlik, hogy a diplomaták Montenegrónak egy tenyérnyi területi kárpótlást sem akarnak adni, hanem kényszerítik, hogy pénzügyi és gazdasági engedményekkel érje be.

Skutari kiürítése.

Cettinjből táviratozzák a Neues Wiener Tagblatt-nak: Montenegró képviselője és a nemzetközi flotta parancsnoka között tárgyalások folynak Skutari kiürítése és a nemzetközi csapatok részére való átadása módjaitól.

Nikita újabb trükkje.

A Libertének jelentik Cettinjből: Miklós király, aki csapataival Skutari kiüríti, azzal a tervvel foglalkozik, hogy seregével Medua ellen induljon és ezt a várost birtakába vegye. A nemzetközi flotta parancsnoka parancsot kapott, hogy Nikita tervének megünnözése végett azonnal szállja meg a nagyhatalmak nevében Meduát.

Nincs területi kompenzáció.

A „B. Tagblatt“ pétervári levelezője táviratozza, hogy a nagyhatalmak képviselői tegnap kezdték meg a közvetlen eszmecserét Al-

bánia békéje felől. Mihelyt az együttes működés tervét nagy vonásokban kidolgozták, a részletek megvitátását azonnal a londoni konferenciára bízzák. Külföldi diplomáciai körökben az a vélemény erősödött meg, hogy Montenegrónak nem kell területi kompenzációt adni, hanem csak pénzügyi téren kell neki némi engedményt biztosítani.

A hadi kárpótlás.

Kormánykörökből jelentik: Montenegró Skutari kiürítéséért a hatalmaktól anyagi és területi kárpótlást vár. Az ország gazdasági helyzete és a lakosság kedve szükségessé teszi, hogy a hatalmak ezeket a kérdéseket minél előbb elintézzék. Félni kell a lakosság kedvének megváltozásától, a mely a kormányt és a királyt is magával ragadhatná. Tomanovics Lázár volí miniszterelnök azt mondta, hogy nem kételkedhetik abban, hogy a Montenegró iránt baráti indulattal lévő hatalmak a legelső alkalmat meg fogják ragadni arra, hogy a Montenegró részére ígért kárpótlást megadják. Katonai körökben nagy elégedetlenség mutatkozik, egyes zászlóaljok vonakodtak leszerelni és hazamenni; tovább akarnak szolgálni és zajosan tüntettek Skutari átadása ellen. Ezt az izgatást különösen néhány régi család intézi, amelyek a királyi családdal már évek óta ellenséges viszonyban vannak. Ezek a körök Skutari átadását használják föl arra, hogy a dinasztia ellen izgasanak. A király kénytelen lesz mindent megtenni, hogy az ország részére ígért kárpótlást megkapja.

A nagykövek értekezlete.

A nagyköveti értekezlet legközelebbi ülésén átveszi Ausztriának és Magyarországnak Albánia statutumára vonatkozó javaslatát s aztán szerdái el fogja magát napolni. A görög kormány kijelentette, hogy az előzetes békét addig nem írja alá, amíg garanciát nem kap, hogy követeléseit teljesíteni fogják, vagy a míg az előzetes béke tervezetét

nem változtatják meg olyképpen, hogy az Albániára, a szigetekre és az Átosz-hegyre vonatkozó kérdéseket a hatalmak a szövetségekkel együtt tárgyalják. Diplomáciai körök remélik, Görögország az előzetes békeszerződést mostani formájában alá fogja írni. A végleges béke megkötéséről mindaddig nem lehet szó, a míg mindezeket a kérdéseket meg nem oldották. Remélik, hogy az előzetes békét május 17 én alá fogják írni. A nagyköveti értekezlet június végéig az albániai statutummal lesz elfoglalva. Júliusban az új állam határait fogja megállapítani s ezzel a kérdéssel július végéig lesz dolga; ekkor a nagykövek néhány hétre szabadságra fognak menni és csak őszkor kezdik meg újra tanácskozásukat.

Elmarad a katonai expedíció.

Az Eszszád basa imperiálisztikus terveiről szóló hír nem nyert beigazolást. Ezeknek a szerb, görög és részint új-török forrásból eredő híreknek az volt a céljuk, hogy megtévesszék Európát és ürügyet találjanak arra, hogy a szerb és a görög csapatok miért nem üríthetik ki az albán területeket. Montenegró meghátrálása után azonban a szerb csapatok gyors visszavonulásra határozták el magukat. Eszszád basa Tirána környékén helyreállította a rendet és följárlotta szolgálatait a valónai ideiglenes kormánynak. Ausztria és Magyarország meg Olaszország együttes albán expedíciója ennek folytán egyelőre fölöslegessé vált.

A makói választói névjegyzék titkaiból.

Tarnay Ivor Justh Gyula ellen.

Szerdai számunkban megírtuk, hogy Tarnay Ivor megyei főjegyző fellebbezést adott be a makói választói névjegyzék ellen és pedig azért, mert Justh Gyulát a diszpolgárság címén felvették a választók közé, holott Tarnay Ivor szerint, a diszpolgársággal nem jár együtt a választói jogosultság.

Ezen cikkünket egy igen kiváló s lapunk kötelékétől távol álló makói jogászember információi után s teljesen az illető jogász véleménye alapján írtuk meg. Cikkünket az illető jogász szóról-szóra magáévá tette s így a „Makói Újság“ mai számában megjelent cikkre nézve itt közöljük szószerint véleményét illetve választát.

Tarnay Ivor urnak a „Makói Újság“ 110 ik lapszámában megjelent közleménye nem annyira a

névjegyzék kiigazítási munka körül fölmerült félreértések eloszlatását, mint a központi választmány és a „Makói Független Újság“ megleckéztetését tüzte ki feladatául.

Álláspontunkat fentartjuk és a leckéztetést nem tekintjük indokoltnak. Makóváros díszpolgárai — amenyiben honpolgárok, kétségkívül gyakorolhatják mindazon jogokat, amelyek a város többi polgárait megilletik. Justh Gyula pedig, aki földadó alapján már évek hosszú sora óta választó polgára Makónak, aki a névjegyzékbe azon bejelentése alapján vételettel fel s hogy a választói jogot Makón kívánja gyakorolni, a kihagyottak névjegyzékébe tévesen vételettel ezzel kapcsolatban, a központi választmány arra való tekintettel, hogy az összeíró küldöttség munkáját megvizsgálni, annak hiányait pótolni hivatva és jóváhagyva van, szabályszerint rendelt el, hogy az összeíró küldöttség ezen nevet a kihagyottak névsorából törölje.

Hogy téves-e ez a nézetünk, ezt nem az összeíró küldöttség tagjai által benyújtott fellebbezések vagy hírlapi kijelentések állapíthatják meg, hanem a névjegyzék közszemlére való kitétele után benyújtható felszólalások alapján hozandó Curiai határozat.

Meglepetéssel olvastuk még a Tarnay ur fellebbezését ösmertető értekezésből azt a megütközését, hogy: az összeíró küldöttség a kiigazítási munkálatoknál a 24-ik életévet be nem töltött egyéneket nem tekintette választó képeseknek, ha ezek atyai vagy gyámi hatalom alatt állanak és ennél fogva kiskorúak. Hiszen itt az összeíró küldöttségnek van igaza és Tarnay urnak nincs igaza, mert hiszen a választási törvény 1-ső és 10 ik §-a nem hogy fent kételety arra nézve, hogy benszült, vagy honosított polgároknak csak akkor van választói joguk, ha 20-ik életévüket betöltvén a cselekvő választói jogot kizáró apai hatalom alól, gyámhatósági intézkedéssel fel lettek mentve, vagyis nagykorusítottak.

Azon kérdésre, hogy mióta fórum a miniszterium a választói jogosultság tekintetében, Tarnay ur, mint az összeíró küldöttség tagja adhat érdemleges feleletet, mert ő mint ilyen felebbezett éppen a belügyminiszter urhoz.

Ezen jogász véleményhez nem fűzünk mást, csak annyit, hogy Justh Gyula Makón 72 korona földadót fizet s így adócenzus alapján is felveendő a makói választók névjegyzékébe.

Az e kérdés körül felmerült és még felmerülő jogi véleményeknek pedig az igazság minél teljesebb megvilágosítása érdekében kijelentjük, akár cikkünknek el-

lene, vagy mellette szólnak, készséggel helyet adunk. A dolog politikai oldalához aztán — mert hiszen nem jogi kétségkedés, hanem tisztára politikai manőverezés a Tarnay ur munkája — mi is megtesszük észrevételünket.

Tanítók gyűlése Apátfalván.

A makói és csanádmezei tanítók a kulturáért

A makói és központi járásbeli tanítók ma gyűlést tartottak Apátfalván. A gyűlésen derék tanítóink igen fontos kulturamunkát végeztek. Gyűlésükön sok ujeszmét vitattak meg, melyek a népnevelés és tanítás ügyét előbbre vinni hivatottak.

A közgyűlésen résztvevett közel 100 tanító továbbá Apátfalva község előjárósága. A gyűlésen kárpáti János elnököt, ki tartalmas elnöki megnyitójában rámutatott a tanítói munka fontosságára s annak egészséges irányaira. Az elnöki megnyitót után Szabos Juszti Apátfalvai tanítónót igen ügyes gyakorlati előadást mutatott be. Az előadás igen sikerült volt s a tanítónót megdicsérték egyes előadásáért. Utána Urban József pitvarosi tanító tartott igen szép előadást a jellemképzésről. Csupa szép eszme, alapos munka volt ez a lélektani munka, melyre ha jól figyeltek, tanítóink igen sok hasznos dolgot vihetnek be újításként iskoláikba, illetve a neveléstudományba. A sikerült felolvasást lelkesen megéljenezte a tanítóság.

Utána Matos István makói tanító egy új taneszközt mutatott be, melynek segítségével az olvasás és írás tanítása könnyebb egy a tanítónak, mint a gyermekeknek. Ezután még két makói tanító, Király Lajos és Jakab Lajos tartottak igen értékes előadást, figyelemmel hallgatta az egybegyűlt tanítóság.

A hasznos ismereteket terjesztő tanítógyűlés után bankettre gyűlt össze a tanítóság, melyen a délutáni órákig vidám hangulatban együtt maradtak tanítóink, kik mai gyűlésükön igen nagy s hasznos kulturamunkát végeztek.

A városi huscsarnok ügye.

Életre való indítvány.

Ismeretes a földmivélségi miniszternek a husvágásról, illetve a husmérésről a múlt évben kelt azon rendelete, mely arra kötelezi a piacon áruló henteseket, juhhus mérőket, hogy a hus viaszos ponyvával körülvett sátrakba árulják.

A helybeli huspiacosok kérelmezték, hogy ez a szigorú rendelkezés rájuk nézve csak ez év szeptember havával lépjen életbe. A kérelemnek meg volt a kellő eredménye, mert a husiparosok, mint megirtuk, annak idején ezt a kedvezményt megkapták.

Közben felvették azt az eszmét is, hogy a husiparosok részére maga a város építsen a mostani husáruló helyen a városnak minden körülmények között biztos jövedelmet hajtó, mintegy 60 fülkére tervezett huscsarnokot.

Ez az eszme azonban már akkor mindjárt lekerült a napirendről. Most azonban egy életre való indítvány alakjában az eszme ismét szőnyegre került. Lélek István vá-

rosi képviselő ugyanis ma délelőtt indítványt adott be Makóváros képviselőtestületéhez, melylyel azt célozza, hogy a kenyérpiacot határoló és a püspöki kasznárak kiegészítő részét képező nagy magtár alakítsák át huscsarnokká.

Az indítványt tevő Lélek István mint az ipartestület elnöke tárgyalást folytatott a husiparosokkal és szerinte 60 fülkére volna szükség. Ugyancsak kijelenti az indítványozó azt is, hogy minden bérlő hajlandó volna évi 200 korona hasznobért fizetni. E szerint 12000 korona képezné a város évi jövedelmét a mostani 3000 korona évi jövedelemmel szemben.

Ugy tudjuk, hogy a mostani bérlő hasznobéri ideje rövid időn belül lejár, így ezt az indítványt nagyon időszerűnek tartjuk a városi közköltőség apasztása szempontjából akkor ha az nem ütközik akadályába a városi széképület építésének vagy a tervezendő utcák nyitásának.

Két egyház kérelme.

A város nem épít utat a két külső temetőhöz.

Makó városa ezelőtt nyolc évvel elhatározta, hogy minden egyház temetőjéhez vezető utat köburkolattal látja el. Ez már meg is történt, amennyiben a város eleget tett azóta a képviselőtestület által hozott határozatnak annyiban, hogy a közelebb fekvő temetőkhöz vezető utakat köburkolattal látta el.

Az evangélikus és izraelita temetők azonban igen távoli fekszenek, az úgynevezett jángori részen, a várostól. Az ide vezető utat még nem építette ki a város.

Most mindkét egyház hivatkozva a képviselőtestület régi határozatára, nemkülönben arra a körülményre, hogy e két temető sáros időben megközelíthetetlen, kérelmezték a két temetőhöz vezető utak kikövezését.

Mielőtt a tanács a kérelmet tárgyalja volna, kiadta azt a város polgármestere véleményezés és árkiszámítás végett az államépítészeti hivatalnak, valamint a város főmérnökének.

Mindkét hivatal arra a végeredményre jutott, hogy ennek az utnak kiépítése, bármennyire szeretné is azt a városi tanács, a városra nézve elviselhetetlen terhet róna, mert az említett utnak kavicscsal való egyszerű feltöltése is 38 ezer korona költséget igényelne.

Az egész ügy különben még a közgyűlés elé kerül, de a városi tanács, mely ma tárgyalta a két egyház kérelmét tekintettel a város anyagi helyzetére nem véleményezi annak teljesítését.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Május 9 Péntek Róm. kath. Naz. Gergely Protestáns N. Gergely Gör kath. Április 26 Vazul pk. Napkél 4 óra 33 perczkor, nyugszik. 7 óra 21 perczkor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Változó és hűvös idő várható sok helyütt esővel. Sürgönyprognózis: Változó, hűvös, sok helyütt csapadék. Déli hőmérséklet! 14.6 C.

— Esik az eső, fuj a tél... A szelid őszi versikének hamar ideje lett megint. Dudorászsák is utcaszerte az apróságok, táncos lábbal kerülgelve a pocsolókat az aszfalton. A kalendárium ugyan azt mondja, hogy ez május volna, de a kalendárium főideje elvesztette a becsületét s ami netán még maradt volna neki, sárba fullt most. Hideg szél rángatja a felöltöket és nehéz, öreg cseppek pattognak a gödröcskében, melyek olyan táncosok teszik a járást a makói aszfalton. Hogy pedig ilyen förtelmes idő lett, lassacska kialakul belőle valami — etimológia is. Május, mondja ama hitelvesztett kalendárium, tavaszutó. No, ez a május bezzeg: utó. Vége oda a tavasznak s jön benne az ősz. Utoljára is megújunk a dolgot, felmondunk a naptárnak s berendezkedünk egész éven által őszre-télre. Mert hagyján volna, ha ilyen idő jár, de kérem, májusban, ez már még sem járja. És tudni kell, hogy hátravannak még a fagyos szentek, akik az idén éppen a pünkösdtől okkupáltak. Ha már messziről ilyen idővel köszöntgetnek ránk, mire beköccognak, megfagy a fálban a pünkösdi liba, annyi bizonyos, hogy csufot az belőlünk az időjárás.

— A makói távkocsizók. A makói távkocsizók versenyéről ma a következő tudósítást kaptuk: Csongrádról ma reggel 5 órakor indultunk, Ceglédig 85 km. utat tettünk meg nehéz homok talajon. Lovaink kitűnően megállták helyüket s mind első rendűnek mutatkoztak. Kecskemétet elkerültük. Cegléden 2 kilométernyire elének jött a városi tisztikar élén Dr. Gombos Lajos polgármester, aki szívélyes szavakkal üdvözölte az utasokat a város közönsége nevében, s meghívta az egész társaságot estebédre. Ceglédre ma délután fél 3 órakor értünk. A város közönsége nevében 200 terítékű estebéd lett adva. A makóiakat érkezésüknél Gróf Ráday Gedeon pestvármegyei főispán is üdvözölte. A makóiak megtekintették a ceglédi börtömelők első pinceszövetkezetét és Ungváry László első borpincéjét. Eddig kitűnően megy a sor. Ma egész nap áztunk.

— Az utolsó vacsora. Schönstein Gyula, a polgári takarékbank igazgatója, városi törvényhatósági bizottsági tag — mint Marosvásárhelyről táviratozzák — tegnap este családjával Dr. Perl orvosnál vacsorára volt hivatalos. A második fogásnál hirtelen lefordult a székről és meghalt. Agyszélhűtés ölte meg. Az elhunyt bankigazgató Marosvásárhelyi egyik legkedveltebb embere volt és lekötözött modoráért mindenütt szerették. Halála általános részvétet keltett. — A hirtelen elhalt bankigazgatóban Dr. Dózsa Imre, a „makói takarékpénztár“ vezérigazgatója és a makói függetlenségi párt egyik agilis és kiváló vezető férfia apósát gyászolja.

— Kövezik a Kálvária utcát. Most már bizonyos, hogy kikövezik a Kálvária-utcát. A kövezésre vonatkozó szerződést ma írta alá a törvényhatóság nevében a vármegye alispánja.

— A városi végrehajtók kérelme. Urban Márton és társai városi végrehajtók a városok fejlesztéséről szóló törvény értelmében visszamenőleg kérelmezték fizetésüknek a XI rangosztály szerint való kiegészítését. Ezt az ügyet ma tárgyalta a városi tanács, de mint teljesen alaptalan kérelmet elutasította.

— A kéményseprők felakarják emelni a kéményseprési díjat. Acs

Sándor és Nagy Antal kéményseprők kérvényt adtak be Makóváros képviselőtestületéhez, mely a kéményseprési díjának 10 fillérről 20 fillérré való felemelését kérik. A tanács ezt az ügyet is ma tárgyalta és teljesítés előtt kiadta azt véleményezés végett a rendőrkapitánynak.

— Elutasított kérelem. Kiss István volt fogyasztási adóhivatali biztos özvegye már egy ízben kért temetési járulék címén férjének három havi fizetését, de a képviselőtestület elutasította. Az özvegy most megújította a kérelmet, de a városi tanács most sem véleményezi annak teljesítését.

— Új kisbíró. A városi tanács mai ülésében az üresedésben levő kisbírói állást Kádár Mihályval töltötte be.

— A bosszu műve. Farkas Pál kis-királyhegyesi legény farsang óta valami leány miatt esküdt ellenségévé vált Varga Istvánnak kinek megmondta, hogy bosszuját ki fogja tölteni. Tegnap érkezett el a bosszu órája, mikor kileste Vargát és azt bottal kétszer fejbe vágta. A bosszuálló legény ellen könnyű testi sértés miatt indult meg az eljárás.

— Csalo névrokon. Nagylakon lakik egy Buzián István nevű és egy Bozián István nevű ember. Buzián István nevére 30 korona érkezett Aradról. A levélhordótól Buzián pénzt Bozián vette fel, de a turpisság kiderült, miért is a csalo ellen megindították az eljárást.

— Kellemetlen vevő. Kis Béla keresemesi szatócs üzletébe tegnap bement vásárolni Diószegi Gergely. Több árut lerakatott, de ahelyett, hogy vásárolt volna, gorombáskodott a kereskedővel, ki megsokalva a dolgot kidobta üzletéből a kellemetlen vevőt, ki térdén súlyosan megsérült és feljelentette testi sértés miatt a kereskedőt.

— Tűz. Illés János alberti bérselegény Hévezi Kálmán gazdájának szalmája mellett pipára gyújtott, miről a szalma tüzet fogott és a közelben fekvő istálló is leégett. A kár 900 korona, mely biztosításból megtérül.

— Anyakönyvi hírek. Házasságot kötött. Kis Jakab István Nagy Juliannával. Elhaltak. Nagy Rudolf Emil 14 napos, Dékány János 70 éves korában.

A sajtényi gyermekgyilkosság.

Az eddigi nyomozás eredményei. — Bosszu műve-e, vagy kéjgyilkosság? — A tettes még mindig nincs meg. — Az áldozatot eltemették.

Mai számunkban már beszámoltunk arról a borzalmas gyilkosságról, mely izgalomban tartja Sajtényi község lakosságát. Megirtuk, hogy Demlekán Tódor sajtényi pásztorgyermeket az utmenti árokban holtnak találták meg. Torka át volt metszve, szíve táján késszurás, teste csupa ütleg, két folt. Nyakán a fojtogatás nyomai. A rémes gyilkosság következtében megindult nyomozásról következőkben számolnak be:

A szerencsétlen áldozat, a kilencéves Tógyer gyerek, aki felvilágosítást tudna adni a szörnyű gyilkolásról, már a föld alatt pihen. A nyomozó csendőrségre a legnehezebb feladat hárul. Semmi nyom, semmi jel nem maradt e gyilkos-

ság után, ami támpontot nyújthatna a nyomozásnak. A hullá körül nem találtak sem kést, sem más eszközt, sőt a lábnyomokat sem lehet kivenni, mert fűves helyen történt a gyilkosság, ahol tudvalevően nem marad nyom.

Mindazonáltal a csendőrség munkája nem fog eredmény nélkül maradni. Kiderítette már a csendőrség, hogy Demlekának sok ellenségek voltak, akik tudja Isten miért, halálos ellenségei voltak a szerencsétlen áldozat szüleinek.

Egyik verzió szerint a szerencsétlen gyermeket bosszúból gyilkolták volna meg Demlekának haragosai. Irólátos, kegyetlen bosszu ez, amit el sem lehet képzelni.

Más verzió szerint kéjgyilkosság történt. Ez azonban szintén bizonytalan. Általában a legnagyobb bizonytalanság és sötét homály borong e szörnyű gyilkosság körül.

A boldogtalan gyermeket egyébként a vizsgálóbíró s az ügyészség utasítására felboncolták. A boncolás megálapította, hogy a gyermek halálát a fojtogatás előidézte fulladás okozta. A torok átmetszése, a szíven szúrás már a beállott halál után történt.

A meggyilkolt fiucsót a reggel temették el. A szakadó eső dacára, ezer meg ezer ember kísérte utolsó útjára a szerencsétlen véget ért fiucsót. Szem nem maradt szárazon, midőn a sírba tették a meggyilkolt pásztorfiút, kinek kegyetlen gyilkosa még mindig szabadlábon van.

A csendőrség a legerélyesebben nyomoz a gyilkosság ügyében s ma egész nap kutatták, hajsolták a gyilkost, de minden eredmény nélkül.

Bicskázás a feleség miatt.

Kinek szebb a felesége?

Az asszonyok miatt a férfiak már igen sok háborút viseltek és ezek között számtalan volt olyan, mely végzetes kimenetelű volt.

Asszonyok miatt nem egyszer lettek ellenségek az azelőtt jó barátok, sőt bátran lehet mondani, hogy az asszonyok már nem egyszer voltak nagyobb bűncselekmények okozói.

Most dombiratosi levelezőnk értesít bennünket egy olyan esetről, midőn két jó barát veszett össze a feleség miatt. Ebből a kis veszekedésből ugyan nem származott halálos szerencsétlenség, de az egyik embernek kezében mégis megvillant a bicska és kisebb sebet ejtett társán ugyancsak az asszony miatt.

Az eset maga különben a következő: Fábán János dombegyházi lakos Argyelán György nevű szomszédjával újdombiratosra rándultak át. A két már nem is fiatal ember először a Balkán háborúról beszélgetett. Ennek folyamán az unalmas uton rátértek az asszonyok bírálatára. A bírálat tárgyát a női szépség képezte. Ez volt aztán köztük az utolsó pont is.

Fábán azt állította, hogy az ő felesége igen szép asszony és jól is főz.

Tagadt, ezt körömszakadtáig Argyelán, mondván:

— A te feleséged meg sem állhat szépség tekintetében az enyém mellett. Aztán a te feleséged csak kutyvaszt. Főzni az én feleségem tud.

Egyik szó így a másikat vonta maga után, minék vége az lett, hogy Argyelán belökte Fábiant az utszéli vízzel telt árokba, ki onnan mint

felbőszült oroszán ugrott ki bicskával kezében és azt Argyelán mellének irányította, kit bizonyosan szíven szurt volna, de ezt egy szerencsés ugrással elkerülte. Szíve táján a bicska mégis könnyebb sebet ejtett rajta.

Ez az ügy most a bíróság elé került, mely talán tisztázni fogja, hogy melyik bácsinak volt igaz.

Fegyver a gyermekek kezében.

Melbe lötte a tesvérét.

Tagadhatatlan, hogy igen gyakran történt már végzetes szerencsétlenség a fegyverrel bántani nem tudók részéről is, annál többször azonban az által, hogy avatatlank, főleg pedig gyermekek kezébe került a fegyver.

Az emberek a nap-nap után történő és halállal végződő szerencsétlenségek után nem okulkak, a fegyverrel okozott szerencsétlenségek nap-nap után ismétlődve sokszorosan előfordulnak.

Vármegei községeink levelezői egyik nap egyik, másik nap másik községből értesítenek bennünket hasonló szerencsétlenségről. Most mezőkovácsházai levelezőnk értesít bennünket arról, hogy az idesebb fivér melbe lötte öccsét és csak a különös véletlen, hogy a golyó a bordán fönakadt és nem lett halálos kimeneteli szerencsétlenség okozója.

Az eset — mint levelezőnk írja — úgy történt, hogy Földházi Ferenc 17 éves mezőkovácsházi fiatal ember flóbert puskáját tisztogatta, melyet később tréfából ráfogott Antal nevű 16 éves öccsére. A fegyver elsült. Utána rémes sikoltással esett össze a fiatal gyerek.

A szülők nyomban orvosért futottak, ki megállapította, hogy a szerencsétlenség nem olyan nagy, mert a golyó éppen a szív felett a bordán fönakadt.

Az orvosnak sikerült a golyót a sebből azonnal eltávolítani és bekötözte a vérző sebet.

Az esetről értesült azonban a csendőrség is és a szülők ellen megtették a büntető feljelentést.

Miért volt biztosítva a cséplőgép?

A gazdának a biztosítási összegre fájt a foga.

A bűncselekmények között nem ritka az az eset, hogy a büntető magas összegre biztosítja ingatlanát vagy egyéb dologát és aztán bűnre vágó lelke sugallatára felgyújtja azért, hogy így jusson bizonyos pénzhez.

Igy akart pénzhez jutni Sipos István dombiratosi ember is, ki három évvel ezelőtt Szalai István ugyancsak dombiratosi emberrel közösen vett 2000 koronáért egy cséplőgép garnitúrát, mely nem volt éppen a legjobb karban.

Ez a gép, mint mondani szokták, azóta, mióta Siposék tulajdonában volt, már nagyon kikereste az árát és biztosítva ez év április haváig nem volt.

Sipos csak most április havában biztosította a maga szerszámát 1500 koronára. A gép a tegnapi napig a Sipos udvarán volt és csak akkor huzatta ki a faluhoz közel fekvő tanyájára.

A gép még ugyanazon éjjel ki- gyulladt és földig leégett. Az emberek már ekkor suttogni kezdtek, hogy a tüzesetnél bűncselekmény forog fenn. Erre aztán figyelmessé lett a csendőrség is és nyomozni kezdett. Több tanut hallgattak, ki kik azt állították, hogy Sipos a gépet önmaga gyújtotta fel.

SZINHÁZ.

Műsor:

Pénteken, május 9-én páratlan bérletben új és fényes kiállításal, itt először *Tengerész Kató* operett.

Szombaton, május 10-én páros bérletben, itt másodszer *Tengerész Kató* operett.

Róza néni.

Az idei szini szezonban kétségkívül a legkitünőbb előadás volt a mai esti, midőn Lengyel Menyhért pompás darabját Róza néni adták elő. A darabról magáról kritikát írni nem a mi feladatunk. Ezt elvégezték az arra hivatott kritikusok, mi csak a mai esti előadásról írunk, mely minden tekintetben tökéletes volt. A címszerepben Nádasyné nyújtott fölséges alakítást. Ez a kiváló nagy művésznő csodás zsenijének oly ragyogó nűanszait mutatta ma be, hogy a közönség igazán el volt ragadtatva minden egyes mozdulatától, mondatától. Három felvonáson keresztül szórta művészetének pazar kincseit ez a nagyszerű művésznő, kinek ma este igazi nagy sikere volt. Mellette a legnagyobb dicsőréttel szólhatunk Sinkó Giziről, aki ma este is végtelenül bájosan játszotta meg hálás szerepét. S igen kitünő volt Burányiné is. A férfiak közül Fenyő Aladár, ez a tehetséges művész első két felvonásban pompásan alakította a léha, elzülhött színészt. Mai fellépésével is bebizonyította, hogy tehetsége s művészi képességei nagy reményekre jogosítanak. Thurócinnak kis szerepe volt de ezt nagyszerűen játszotta Pompás kabinet alakítást nyújtott Farkas Béla. A kitünő rendezés Remete Géza érdeme. A pompás darabot páratlan bérletben is előlehetne adni.

Tengerész Kató.

Akik a télen fenn jártak Budapesten és abban a szerencsés vélelben részesültek, hogy a Néppera egyik *Tengerész Kató* előadására jegyet kaptak, el tudnák mondani, hogy a budapesti publikum milyen lelkesedéssel fogadta Jarnó György ez operettjét. Hogy Nádasyné igazgató társulata sem adja rosszabbul ezt az operettet annak legnagyobb bizonyítéka az, hogy a szabadkai színpadon a téli szezonban több mint tízszer adták, mindannyiszor szépen megtelt házak előtt.

A három fő női szerepet Peterdy Etus, Molnár Janka és Falk Erzsébet játsszák és éneklük s hisszük, hogy a makói publikum se lesz érzéketlen és kellőleg honorálni fogja velük szemben azt, amit játékkukkal nyújtani fognak.

— Legfinomabb, elszakíthatatlan, francia „Mimi“ férfi gummi-óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Porto 30 fillér.

Regény.

Egy világváros rejtelméi.

(89)

19. fejezet.

Nóra menekülése.

— Miféle műhelyről beszélhetnek ezek? susogta Nóra és még jobban a sziklához húzódott, hogy minden szót meghallhasson.

Szappanos folytatta a beszédet. — Lássatok el ennivalóval, mert én ki sem megyek innen. Lakómat titkos rendőrök szállották meg. A budapesti titkos rendőrök ismeretű jele az, hogy — mindenki ismeri őket. Tegnap este már megszűről láttam, hogy a szálloda kávéháza és étterme tömve van velük. Rögön visszafordultam s mostanáig egy másik vendéglőben húzódtam meg.

— Hozunk mi akár vadpecsenyét is, csak pénz legyen hozzá, mondá az egyik vezető férfi. Pénz pedig bőven lesz.

— Magam is reményelem, hogy itt háborítlanul folytathajuk működésünket. Kell is, hogy folytassuk, mert engem Nóra, a király-utcai énekesnő csufol meglopott. Elémelte nehéz ezresekkel telt tárczát és még panaszt sem emelhetek, különben engem marasztalna ott a rendőrség.

— A Nóra? Ah, hiszen én is ismerem a kicsikét! Ha ő az a tolvaj, a pénzt előteremttem, tudom, rendes rejtékhejé. Lakása a városban van, mikor jól megy a sorsa, de ha bajba jut, rendszeren az anyjához szokik. Itt van a házuk a Gellérthegy oldalában, rendőr uniformisban majd kicsikarom tőle a nehéz ezreseke, feltéve, hogy világgá nem szoktát a kicsike!

— Nekem soha sem említette az édes anyját, mondá Szappanos. — Természetes, mert nem dicsekszik a kofával. Az ám, Nóra édes anyja kofa, az öcsce pedig közönséges sipista, a látszat kedvéért verki.

— Felkeresed?
— Még ma.

— Gazdagon megjutalmazlak, ha megkeríted a pénzemet.
— Csak a leányt találjam meg, akkor rendben vagyunk. Az öcscével ugyan kellemetlen éjjeli kalandom volt, de letagadom, azt mondom, nem én voltam.

— Micsoda kaland volt vele?
— Kimentett a vízből, egy leány gyermeket és a csavargózós állomáson nekem adta át. Nem akartam elfogadni, de fenyegetett, hogy lármát üt és feljelent. A rajtam levő rendőrruha vezette tévuttra és így a félholt gyermeket át kellett vennem.

— És mit csináltál a gyermekkel?

Az ember nagyot nevetett.
— Mit? mondá könnyedén. A közelben orsvai szerb zöldséges hajó állott, erre tettem és ott hagytam. Később a hajó elindult s azóta a megmentett gyermek az adunán hajózik, ha ugyan meg nem halt és a szerbek a vízbe nem dobták.

— Hm, dűnynyögte Szappanos.
— No, talán ismered a gyermeket?

(Folyt. köv.)

IRODALOM.

Szerkesztő változás. A magyar szabadgondolkodók folyóiratának a Szabadgondolat-nak, főszerkesztői tisztét dr. Székely Aladár orsz. képviselő vállalta, a lap új szerkesztői pedig dr. Polónyi Károly és dr. Székely Artur. A májusi szám az új szerkesztésben a következő tartalommal jelent meg: az első cikkben Székely Aladár a politikai helyzettel foglalkozik és az ellenzéki csoportok számára a láncolatok és szervezeten szövetkezés helyett a koncentrikus szövetkezést ajánlja, amikor a szövettség minden tagja közvetlen érintkezésben áll az összes többivel. Sajó Andor két újabb megjelent magyar irodalomtörténeti munkához fűzött reflexióiban az irodalomtörténetírás és a műkritika mai helyzetével foglalkozik. A jezsuita atyák műveiből válogatott hiteles idézetek a katolikus egyház a reprezentáns papírendjének tanításait világítják meg. Az ismeretterjesztő cikkek sorában Varga Jenő a szocializmus elméleti és társadalmi jelentőségét ismerteti, azonkívül a kivándorlás kérdésével foglalkozik egy másik közlemény. A természettudomány rovat az atom és molekulaelmétről és a szervátültetésről közöl cikkeket. Végül gazdag szemle, irodalom- és mozgalomrovat egészíti ki a számot. A Szabadgondolat előfizetése egy évre 4 korona, egyes szám ára 40 fillér. A kiadóhivatalt V. Széchenyi u. 10. kivánatra készséggel küld mutatványszámot.

Értesítés.

Van szerencsém Makó város. nagyérdemű közönségét értesíteni, miszerint újév óta a közlítéság ellátását Makó városánál én vállaltam, amelyet hitelesített és légmentesen elzárható kocsijaimmal teljesítik is. Elvállalom úrszékek és emésztőgödrök, valamint szemétgödrök kitakarítását a várossal kötött szerződésben megállapított díjszabás szerint a legpontosabban. Miután vashordóim hitelesítve vannak, előre is biztosítom a nagyérdemű közönségét, hogy csak anynyi hiltérért fizet, amennyit tényleg ki is hordatok. Megbízásokat személyesen elfogadok egész nap a főtéren, vagy telefon utján 77 szám, a digesztórnál.

Tisztelettel
Bökönyi János
köztisztviselési vállalkozót

Eladó.

Kállai-féle benzinmotoros
—: cséplőgarnitúra :—:
1 méter dobszélességű magyar állami cséplővel.
A garnitúra még csak 3 éves és karban van. Könnyűségénél és kevés munkásszükségleténél fogva különösen alkalmas arra, hogy három gazda saját cselédjeivel végezze vele az első idejű cséplést.

Kucses Károly
Makó, Szegedi-utca.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindentéle — még régi gyomorbajt is. Erősít, éltet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számítalan hálaíratbizonyítja jószágát! Kapható Makón

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Uj hentes üzlet.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönségét, hogy keddtől, vagyis f. hó 6-ától kezdve mészáros üzletemet HENTES üzlettel kibővítettem, a hol naponta minden időszakban friss és izletes HENTESÁRUKKAL lehetek szolgálatára a nagyérdemű közönségnek, ugymint friss virsli, szafaladé, palizer, friss debreceni kolbász, száraz paprikás nyári kolbász, finom izletes sonka kolbász, nyári szalámi, valamint finom pörkölt, füstölt, abált és friss zsirnak való szalonna, friss sült zsir és friss töpörtő, naponta friss vágású sertés húsok, szóval az összes hentes áruk a nap bármely szakában kaphatók, üzletem egész nap nyitva, különösen felhívom a tisztelt vendéglős és kereskedő urak figyelmét izletes és friss hentesáruimra, viszont eladónak nagy árkedvezmény, ugyszintén naponta friss vágású hizott marha húsok és tejgyenge borjúhúsok kaphatók. A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtam tisztelettel

Tóth Ferencz

mészáros és hentes. (Ponyecz-ház.
Üzletem minta tisztaságáról tessonek meggyőződni. — Szoldies telkiismeretes kiszolgálás.

Táncitanítási felhívás!

Alulirott tisztelettel értesitem az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy folyó évi május hó 17-én, a nyári idényekre egy

uj táncanfolyamot

kezdek. Felkérem az igen tisztelt érdeklődőket, akik gyermekeiket taníttatni óhajtják, ez ideig nálam beiratkozni szíveskedjenek. Beiratkozni mindenkor lehet saját háznál, Gróf Vay-u. 19. szám alatt.

Tisztelettel
Schvarcz Miksa
okl. táncitanító.

Építelőik figyelmébe!!

Tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy a szentlőrinci téglagyárunknál a téglaegetést megkezdjük és a mai naptól kezdve elsőrendű salétrommentes fali- és vastéglát a legjutányosabb áron lehet kapni. — A nagyérdemű építelő közönség becses pártfogását kérve, maradtunk tisztelettel:

Mészáros testvérek,
téglá- és cserépgyárosok.

o o Telefon szám: 132. o o

LUCERNA-FÖLDEK

kiadó, fél és egy holdanként belsőnyomási tanyámon, ugyanott

négy hónapos malacok
és
ötnegyedéves koczkák,

a háznál pedig 6 darab hizláni való éves süldő eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Breuer Gusztáv mérnök

Makó, Uri utca 38 szám alatt.

Hirdetmény.

Van szerencsém Makó és vidéke n. é. közönségnek b. tudomására adni, hogy a

lóherélésre

az engedélyt atyám, mindszenti Takács Pál után megkaptam és a lóherélést úgy mint atyám idejében, ezután is folytatom. A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Takács János

lóherélő Makó, Bányai-utca 43. sz.

PÜNKÖSDI ÜNNEPRE

SZÉP ÉS JÓ VERES

: ÉS FEHÉR BORT :

valamint a legjobb minőségű

KÖBANYAI SÖRÖKET

olcsó árakban

Iritz Sámuel özv. cégnél kapható.

Ez a „MUKI“ művész. Szájharmonika dobbal.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat a művész harmonikán játszik, a valódi börrrel ellátott dob pedig kísérettől szolgál. Ára tokkal és egy mesés ajándékkal együtt csak 4 korona

Wagner a**„Hangszer-király“**

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában Budapest, József-körut 15. Fényképes árlegyek ingyen. — Öväs: Figyeljünk jól a pontos címre és a házszámra 2481 — tkvi. 1913. szám.

Póthirdetmény.

A makói kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi miszerint a Singer M. fia és társa végrehajthatóknak Ratkai János végrehajtást szenvedett elleni 175 k. 99 f. s jár. iránti végrehajtási ügyben 2171-913 sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a makói 7399 sz. tkjvben A + 382 hrsz. a. felvett ingatlanból Ratkai Jánost illető felerészre 1056 korona kikiáltási árban alulirott tkvi hatóság árverelő helyiségében 1913 évi július hó 15 napjának d. e. 9 órájára kitűzött árverés az 1881 : LX t. c. 167 § a alapján Iritz Sámuel özv. makói cég végrehajtható érdekében is 138 k. 11 f. tőkekövetelés a jár. kielégítése végett megtartani fog. Kelt Makó 1913 évi április hó 28 napján.

A makói kir. járásbírósa mint tkvi hatóság Chamilla sk kir. jár. Kiadmány hitelél
Zsiga János
tkvvezető.

Csanádmegye legolcsóbb uri és női divatáruháza Endrei Márton Makó, Főter.

Tisztelettel értesitem Makó és vidéke vásárló közönségét, hogy a tavaszi áruim u. m. :
női és férfi fehéreneműek, napernyők, kesztyűk, czípők, kalapok, ruhadiszek megérkeztek,
amelyeket a leghozzávalóbb olcsó árak mellett árusítom.

B. pártfogást kérve, maradtam tisztelettel

Endrei Márton.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.